

Авылнын жырында шулай жырлана “Арысландай Иса егетләре...” Чынлап та алар шундыйлар, ышаныгыз. Дәлилгә, үткән айны авыл хужалыгы өлкәсә хезмәткәрләрен котлап үттек; нәкъ шундыйларны котладылар. Сүзсез ипи үстерүчеләр турында. Анлатма кертәм: Кадошкино районы Большая Поляна авылын яратып Иса авылы дип йортәләр.

Мордовиянен авыл хужалыгы һәм эшкәртү сәнәгате хезмәткәрләре мактаулы эпитетларга лаек һәм нәкъ менә шундыйлар шактый. Алар данга яки артык игътибарга омылмыйлар, үз эшләренен сыйфатына игътибарны юнәлтергә телиләр: тыйнаклыклары сүздә генә түгел, эштә дә күренә. Мәсәлән, Кадошкино районы “Магма ХД” бүлекчәсендә Большая Поляна авылында яшәүчеләреннән өлегә коллективта унбишләп хезмәт итүче кеше исәпләнә. Алар арасында - механизаторлар, машина йортучеләр, слесарьлар һәм эретеп ябыштыручылар, тракторчылар, комбайнчылар. Бу кешеләр үз эшләренә чынчынлап бирелгәннәр, ана ботен жаннарын, тырышлыкларын, шәхси вакытларын кызганмый хезмәт итәләр. Өлегә авылда хезмәткә мөхәббәт, әйтерсен, генетик дәрәжәдә салынган- буыннан-буынга күчә. Абыйлы-энеле Руслан белән Марат Ханиковлар механизаторлар - тракторчылар, комбайнчылар. Эшкә һәвәслекне үз эшләренен чын осталары булган әтиләреннән, Фәрит Айса улыннан мирас итеп алганнар һәм һәрвакыт балаларына топ үрнәк булып тора. Өтисе, Фәрит Айса улы, озак еллар авылларындагы “Победа” колхозында алыштыргысыз механизатор булып эшләгән, ә хәзер лаеклы ялда. Руслан Фәрит улы да бу юлны сайлаган. Дүрт елга якын слесарьлык һөнәрен тулысынча үзләштерә. Ире-шелгәннәрдә генә тукталып кал-мыйча, югары класслы механизатор да. Анын осталыгы комбайн һәм трактор белән идарә итүгә генә түгел, аларны ремонтлауга да кагыла. Теләсә кайсы маркалы авыл хужалыгы

машинасын тәртипкә китерергә сәләтле. Жәйге чорда ул тулысынча кыр эшләрендә - комбайн штурвалы артында. Кыш коне аны трактор руле артында күрергә була: ул JohnDeere комбайнын ремонтлап бетерә дә, кыш коне JohnDeere тракторын фермаларда салам ваклау һәм башка кирәкле эшләрне башкару өчен кулланырга планлаштыра. Жирдә, авыл хужалыгында эшләв ана чын канәгатьлек китерә. Анын двоюродный браты да, Марат Иниятулла улы Хаников, яшәтән үк авыл хужалыгы доньясына чума. Анын бу өлкә белән танышуы бишенче сыйныфта үк, жәйге каникулларын комбайнчы ярдәмчесе булып эшләгәндә үк башлана. Жиргә һәм техникага булган бу дәрт ана тирә-юньдә танылган механизатор булган әтисе Иниятулла Айса улы Ханиковтан күчкәндер. Иниятулла Хаников безнен янда булмаса да, анын изге эшләре һәм якты истәлеге авылдашларынын күнелендә мәнгегә сакланып калган. Армиядә хезмәт иткәннән соң, Марат Иниятулла улы Кадошкино районы кулланучылар жәмгыятендә (РАЙПО) машина йортчы булып эшли башлый. Аннары туган авылы колхозында механизатор һәм комбайнчы була. Алтын куллары һәм табигый осталыгы ана теләсә нинди бурычны жинел башкарып чыгарга мөмкинлек бирә. Ә Кадошкино бүлекчәсе барлыкка килгәч, Марат Хаников үзе өчен яна һөнәр- тракторчы һөнәрен үзләштерә һәм берникадәр вакыттан соң ул ышанычлы һәм оста итеп тракторларнын төрле модельләрен йортә башлый. Мәнә инде дүрт сезон рәттән JohnDeere заманча техникасында комбайнчы булып эшли. Урып-жыю тәмамлангач, браты шикелле тракторда эшли: кар кери һәм башка кирәкле эшләрне башкара. Кыскасы, эшсез утырырга туры килми ана. Мәгълүм булганча, авыл хужалыгы техникасы даими кайгыртуны һәм ремонтлауны таләп итә; бу эштә дә Марат Иниятулла улы һәртөрле жимерекләрне жинел генә табып тезәтә. Коллективы да аны яхшы дус һәм югары профессионал дип тасвирлый.

Большая Поляна авылында яшәвче Дамир Шамиль улы Альмяшев топ һөнәре буенча эретеп ябыштыручы (сварщик). Бу белгечлекне Рузаевка училищесында алгач, тормыш аны авыл хужалыгына алып килә. Аграр өлкәгә юл туры булмый. Башта Дамир Шамиль улы Кадошкино электротехника заводында йок тоягеч погрузчикта эшләгән, әмма бервакыт эшчәнлек төрен кардиналь рәвештә үзгәртәргә карар кылган һәм “Магма ХД” компаниясенә килгән. Тракторчы булып эшли башлаган булса да авыл хужалыгында универсальлекнен беренче урында икәннен бик тиз анлаган. Бүген ул тракторчы гына түгел, механизатор да, комбайнчы да. Дүрт ел эшләв дәверендә катлаулы техниканы үзләштерә. Куәтле JohnDeere комбайны аны ярты сүздән тынлый: машина белән күптән “син”гә һәм мондый жайга салынган эш нәтижеләре һәрвакыт соендерә. Урып-жыюнын кызу вакытында Дамир Шамиль улы, якташ дуслары кебек үк, кырда кичкә кадәр эшли, ә салкыннар башлангач тракторга утыра. Ә бит башта “Беларус” тракторына ияләшергә туры килсә, бүген чит илнеке JohnDeere да, комбайнны да буйсындырган. Жиргә һәм техникага мөхәббәт Дамирнын канында дип әйтергә була. Әтисе, Шамиль Шакир улы, ботән гомерен туган авылына багышлаган, “Победа” колхозында мәктәп эскәмиясеннән үк тракторчы булып эшләгән. Улы гаилә династиясен лаеклы дәвам итә; үз эшенә тугрылык һәм хезмәт соючәнлек- топ нәрсә икәннен исбатлый.

Уныш амбарларда, игенчеләребез кышка әзерләнә. Кон саен жәмгыять файдасына хезмәт куючыларга, кыенлыкларны жинеп, аграр секторнын тотрыклы үсеше өчен шартлар тудыручыларга рәхмәтлебез. Мәнә шундый тырыш, унган, арысландай Иса егетләре.

Наилә НАСЫРОВА әзерләде, фото - "Возрождение" газетасы сайтыннан